

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Ala Cobăneanu, Tamara Chișca-Doneva,
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Agro-Marduk” în proces de insolabilitate, Vitalie Boșcanean,

în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Agro-Marduk” în proces de insolabilitate, Vitalie Boșcanean, împotriva Gospodăriei Țărănești „Dulap Constantin V.” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017, prin care cererea de validare a popririi a fost respinsă și desființată poprirea,

c o n s t a t ă :

La data de 13 octombrie 2016, lichidatorul SRL „Agro-Marduk”, Vitalie Boșcanean a depus o cerere împotriva terțului poprit Gospodăria Țărănească „Dulap Constantin V.” privind validarea popririi și încasarea sumei.

În motivarea cererii a indicat că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2014 s-a dispus intrarea în faliment a SRL „Agro-Marduk”, iar Vitalie Boșcanean a fost desemnat în calitate de lichidator.

Indică că din documentele oferite în baza delegației s-a constatat că există o scrisoare din 12 octombrie 2012 semnată de către SRL „Agro-Marduk”, reprezentantă de către Serghei Sorochin, prin care ultimul solicită ca debitorul său OOO „Импорт Стар” să achite datoria apărută în baza contractului nr. 19/1309-I din 13 septembrie 2012, în mărime de 32700 dolari SUA pe contul GȚ „Dulap Constantin V.” r-nul Edineț. Conform cererii la transfer nr. 16 din 12 octombrie 2012 prezentat de către OAO „Газэнергобанк” suma a fost transferată în contul GȚ „Dulap Constantin V.”

Conform somației de poprire GȚ „Dulap Constantin V.” în calitate de terț poprit a fost notificat despre faptul transferării de pe conturile bancare ale OOO „Импорт Стар” a mijloacelor financiare pe contul bancar al GȚ „Dulap Constantin V.” a sumei de 32700 dolari SUA în baza unei scrisori din 12 octombrie 2012 semnată de către SRL „Agro-Marduk”. Prin aceiași somație SRL „Agro-Marduk” a sugerat terțului poprit ca în cazul inexistenței cărorva relații cu debitorul SRL „Agro-Marduk” să-i transfere ultimului suma de 32700 dolari SUA. Somația din 06 septembrie 2016 de poprire a fost recepționată la 09 septembrie 2016.

Prin urmare, solicită lichidatorul SRL „Agro-Marduk” Vitalie Boșcanean validarea popririi în mărime de 32700 dolari SUA ce constituie conform cursului valutar suma de 647460 lei cu încasarea de la terțul poprit GȚ „Dulap Constantin V.” a sumei de 647460 lei datorată SRL „Agro-Marduc” și obligarea GȚ „Dulap Constantin V.” de a restitui mijloacele bănești în sumă de 32700 dolari SUA ce constituie conform cursului valutar suma de 647460 lei pe contul creditorului SRL „Agro-Marduk”, care au fost transferate de OOO „Импорт Стap”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017 a fost respinsă cererea înaintată de lichidatorul SRL „Agro-Marduk”, Vitaliei Boșcanean către terțul poprit GȚ „Dulap Constantin V.” privind validarea popririi. A fost desființată poprirea înaintată de GȚ „Dulap Constantin V.” în suma de 32700 dolari SUA.

La data de 03 mai 2017 și ulterior la 24 mai 2017, lichidatorul SRL „Agro-Marduk” a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvabilitate cerând admiterea recursului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de validare a popririi.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de insolvabilitate a pus la baza desființării popririi lipsa contractului de cesiune a creanțelor care ar corespunde ca forma și ar fi întocmit conform prevederilor codului civil. Concluzia instanței de insolvabilitate urmează de a fi apreciată critic din următoarele motive: scrisoarea care a stat la baza transferului nr. 16 din 12 octombrie 2012 a fost obținută de către lichidator - prin delegației judecătorească emisă de instanța de insolvabilitate și acceptată de către instanța Federației Rusă și prin urmare constată că aceste înscrisuri au calitate de probă-veridică.

Instanța de insolvabilitate la desființarea popririi a pus la baza hotărârii declarațiile martorului Sorochin Serghei- ex-administrator al SRL „Agro-Marduk”, care în declarațiile sale invocă că, scrisoarea din 12 octombrie 2012 nu a fost semnată de către el și ștampila poate fi falsificată, instanța de insolvabilitate a preluat aceste declarații și le-a indicat în calitate de probe pe care s-a axat la pronunțarea hotărârii. În astfel de circumstanțe, instanța de insolvabilitate a ignorat controlul financiar efectuat de către organele fiscale ale Federației Ruse asupra modului de achitare a OOO „Импорт Стap” față de SRL „Agro-Marduk”, care în urma controlului efectuat au concluzionat că OOO „Импорт Стap” a achitat creanța față de SRL „Agro-Marduk” prezentând actele care au stat la baza acestor operațiuni bancare.

Conform controlului documentar efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Ocnița s-a constatat că de fapt SRL „Agro-Marduk” pe parcursul perioadei anului 2012 a efectuat livrări de mere în stare proaspătă către OOO „Импорт Стap”, care conform informației prezentate de către organele de control al Federației Ruse (documentele anexate la dosar) debitorul s-a achitat cu SRL „Agro-Marduk”, actul menționat a fost remis de către organele de control, care au verificat operațiunile efectuate de către subiecții: OOO „Импорт Стap”, SRL „Agro-Marduk” și modul de achitare a creanțelor. În continuare, a fost nevoie să solicite de la instituțiile bancare prin intermediul instanței de insolvabilitate înscrisul care a stat la baza achitării și ordinul de plată nr. 16 din 12 octombrie 2012.

Ulterior, pentru a exclude, motivele invocate de către terțul poprit prin intermediul instanței de insolvabilitate a solicitat de la BC „Moldova-

Agroindbank” SA de a prezenta în instanța de judecată extrasul din cont al terțului poprit. În acest extras la pagina nr. 8 rîndul 191, figurează suma de 32700 dolari SUA, care a fost efectuat în baza contractului nr. KONTR N19/1309-1 DD13.09.2012 PO PISIMU O PEREUSTUPKE DOLGA DD 12.10.12.

În acest context, extrasul bancar prezentat de către instituția bancară a elucidat că de fapt 120913 este formatul datei care indică: anul:luna:data. Prin aceste înscrisuri care au fost prezentate în instanță de fapt s-a confirmat că mijloacele în mărime de 32700 dolari SUA, sunt mijloacele SRL „Agro-Marduk” transferate pe contul terțului poprit în baza unui contract de cesiune, (Pisimo o pereustupke dolga dd 121012) această scrisoare este indicat în pct. 70 al Payment order nr. 16 din 12 octombrie 2012.

La baza oricărui transfer bancar, conform uzanțelor băncii, este anexat documentul cu ștampilă umedă, declarațiile d-lui Sorochin Serghei urmează de a fi apreciate critic de către instanța de insolabilitate precum că a fost posibil falsificarea acestui document, scrisoarea din 12 octombrie 2012, transferul s-a executat în baza acestui document. În opinia sa în cazul falsificării documentului, suma era transferată în altă regiune și nu în Moldova, în apropierea sediului martorului. Părțile, în acest proces, tănuiesc operațiunile care au avut loc de fapt, în așa mod inducând instanța în eroare. Documentele „privind cesiunea creanțelor” sunt tănuite de către Sorochin Serghei și GȚ „Dulap Constantin V.”, în calitate de lichidator nu a avut posibilitatea de a le prezenta decît cele care au fost obținute conform Codului de Procedură Civilă, din acest motiv consideră că declarațiile d-lui Sorochin Serghei nu pot fi admise în calitate de probe în procesul dat.

În instanța de insolabilitate, terțul poprit GȚ „Dulap Constantin V.” nu a prezentat un careva act de verificare, care ar confirma soldul tranzacțiilor între GȚ „Dulap Constantin V.” și OOO „Импорт Стap”, necătînd la faptul că lichidatorul le-a solicitat.

Instanța de insolabilitate a pus la baza hotărârii contestate declarațiile reprezentantului debitorului Sorochin Serghei, care încearcă pe parcursul procesului de insolabilitate să convingă creditorii că debitorii săi nu s-au achitat pentru producția livrată - declarații care sunt contrare cu răspunsul organelor de control din Federația Rusă. Instanța de insolabilitate a ignorat toate notificările efectuate de către organele naționale și din Federația Rusă, care reflectă operațiunile care s-au efectuat între părțile în procesul dat, fiind puse la baza declarațiile unei persoane cointeresate și lipsa unui contract de cesiune a creanțelor care la fel este tănuit de către același martor - Sorochin Serghei, care la acea perioadă era administratorul SRL „Agro-Marduk”. Lichidatorul a întreprins toate măsurile pentru a restabili înscrisurile care au stat la baza acestor operațiuni, tănuite de către așa zisul martor.

Instanța de insolabilitate eronat a apreciat probele acumulate de către lichidator în procesul de insolabilitate, toate probele care sunt anexate la dosar confirmă că de fapt terțul poprit deține mijloace bănești în valută în mărime de 32700 dolari SUA, care aparțin debitorului insolabil SRL „Agro-Marduk”, iar aprecierea eronată a probelor acumulate în proces cauzează un prejudiciu în mărime de 32700 dolari SUA, creditorului IFS Ocnița deci, Statului, iar GȚ „Dulap Constantin V.” ilegal deține suma transferată de către OOO „Импорт Стap” pentru producția livrată de SRL „Agro-Marduk”, ultimul devenind insolabil.

La data de 24 iunie 2017, avocatul Ghenadie Odobescu în interesele intimatului GȚ „Dulap Constantin V.” a depus referință prin care a solicitat respingerea ca tardivă a recursului depus cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La data de 25 mai 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului GȚ „Dulap Constantin V.”, cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul reține că hotărârea contestată datează cu 26 aprilie 2017 (f.d. 164-166), la actele pricinii nu exista date despre recepționarea hotărârii instanței de insolabilitate contestată, cu toate acestea cererea de recurs a fost depusă la 03 mai 2017 și ulterior la 24 mai 2017 (f.d. 167-170, 179-184), prin urmare instanța de recurs consideră că termenul de demarare a căii de atac a fost respectat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de lichidatorul SRL „Agro-Marduk”, Vitalie Boșcanean a fi respins pentru următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Materialele cauzei atestă că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2014 s-a intentat procedura de faliment față de SRL „Agro-Marduk”, cu dizolvarea debitorului, fiind desemnat în calitate de lichidator ÎI „Boșcanean Vitalie” (f.d.6-7).

În sensul inițierii popririi, lichidatorul SRL „Agro-Marduk” Boșcanean Vitalie, la dala de 07 septembrie 2017 a înaintat o somație către terțul poprit GȚ „Dulap Constantin V.”, privind achitarea sumei de 32 700 dolari SUA în beneficiul SRL „Agro-Marduk”.

La data de 13 octombrie 2016 lichidatorul SC „Argro-Marduk” SRL, Boșcanean Vitalie a înaintat cerere în instanța de insolabilitate împotriva terțului poprit GȚ „Dulap Constantin V.” solicitând validarea popririi.

În cadrul examinării cauzei civile, reclamantul a invocat că, există o scrisoare din anul 2012 semnată de către SRL „Agro-Marduk”, reprezentat de către Sorochin Serghei, prin care ultimul solicită ca debitorul său OOO „Импорт Стap” să achite datoria apărută în baza contractului nr. 19/1309-1 din 13 septembrie 2012, în mărime de 32 700 dolari SUA pe contul GȚ „Dulap Constantin V”.

Analizând legalitatea hotărârii Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017 în limitele invocate în recurs, Colegiul constată că actul de dispoziție contestat a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 9 alin. (1) Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art. 556 alin. (1) și (5) Codul civil, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță. Cesiunea de creanță trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanța cesionată.

Potrivit prevederilor art. 666 alin. (1) Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 2 al Legii insolvenței, prin poprire se înțelege o procedură prin care administratorul insolvenței/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană.

Conform art. 680 Codul civil, dacă pentru valabilitatea contractului legea stabilește o formă sau dacă părțile au prevăzut anumită formă, contractul se consideră încheiat în momentul îndeplinirii condiției de formă.

Conform art. 126 alin. (1), (2), (3), (5) și (10) din Legea insolvenței, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin.(1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarîndu-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Cînd se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea

se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolabilității/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile incorporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolabilității/lichidator pentru a fi preluate.

Instanța de insolabilitate îi va cita pe administratorul insolabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

Reieșind din normele de drept material enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că, instanța de insolabilitate corect a stabilit că pentru a fi demonstrată existența temeiului de fapt și de drept pentru validarea popririi, iminent trebuie să fie constatate raporturile juridice civile generatoare de drepturi și obligații patrimoniale dintre debitor și terțul poprit.

Or, în speța dată, instanța de insolabilitate just a stabilit că nu se constată incidența legală privind existența temeiului și necesitate a validării popririi, deoarece nu au fost constatate raporturile juridice cu caracter tripartit dintre GȚ „Dulap Constantin V.”, SRL „Agro-Marduk” și ООО „Импорт Стар”.

Astfel, s-a stabilit că contractul nr. 19/1309-1 din 13 septembrie 2012 a fost încheiat în formă scrisă între SRL „Agro-Marduk” și ООО „Импорт Стар”, iar prin prisma prevederilor art. 556 alin. (5) Codul civil, pentru solicitarea încasării datoriei contractuale în sumă de 32 700 dolari SUA de la eventualul terț poprit, reclamantul creditor, este ținut să prezinte instanței un act confirmativ cu caracter contractual, care să materializeze manifestarea de voință atât a ООО „Импорт Стар”, cât și a GȚ „Dulap Constantin V.”. În sensul cesionării creanței de la ООО „Импорт Стар” către GȚ „Dulap Constantin V.”, iar cesiunea de creanță trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanța cesionată, adică în speța dată în scris.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs conchide că reclamantul creditor nu a prezentat instanței de insolabilitate un contract de cesiune a creanței dintre ООО „Импорт Стар” și GȚ „Dulap Constantin V.” în raport cu creanța SRL „Agro-Marduk”, iar actele prezentate de către lichidatorul Vitalie Boșcanean și anume: scrisoarea din data de 12 octombrie 2012, cererile de transfer bancar din 30 octombrie 2012 (f.d. 87-89 dosarul de insolabilitate de bază vol. II), extrasele din cont bancar al GȚ „Dulap Constantin V.” nu sunt susceptibile de a fi apreciate de către instanța de judecată ca acte cu caracter contractual, prin care s-ar confirma transferul creanței SRL „Agro-Marduk” în quantum de 32 700 dolari SUA de la

ООО „Импорт Стар” către GȚ „Dulap Constantin V.” or, aceste acte au un caracter unilateral.

La fel, instanța de recurs consideră că instanța de insolvabilitate legal a stabilit că în cadrul ședinței de judecată de examinare a cererii de validare a popririi, martorul Sorochin Serghei, fiind preîntâmpinat de instanța de judecată în privința consecințelor legale în cazul depunerii de mărturii false a indicat că în perioada deținerii calității de administrator al SRL „Agro-Marduk”, între SRL „Agro-Marduk” și GȚ „Dulap Constantin V.” nu au existat raporturi comerciale. Iar, semnătura aplicată pe scrisoarea din data de 12 octombrie 2012 privind transferul sumei de 32 700 dolari SUA de la ООО „Импорт Стар” către GȚ „Dulap Constantin V.” nu-i aparține acestuia.

De asemenea, instanța de insolvabilitate just a dat o apreciere cuvenită probei cu martor, or conform art. 211 alin. (1) Codul civil, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic este inadmisibilă. La caz, însă, proba cu martori a fost invocată și apreciată de către instanța de insolvabilitate cu titlu de probă a inexistenței raporturilor contractuale dintre SRL „Agro-Marduk” și GȚ „Dulap Constantin V.”.

De asemenea, recurentul n-a prezentat nici un act juridic credibil care ar fi capabil să ateste existența raportului juridic între ООО „Импорт Стар” și GȚ „Dulap Constantin V.”, cât și exigibilitatea, lichiditatea și certitudinea creanței pe care pretinde că o deține față de ultimul.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, iar hotărârea Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017 a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural și material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de lichidatorul SRL „Agro-Marduk” în proces de faliment, Vitalie Boșcanean și a menține hotărârea instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Agro-Marduk” în proces de insolvabilitate, Vitalie Boșcanean.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Agro-Marduk” în proces de insolvabilitate, Vitalie Boșcanean, împotriva Gospodăriei Țărănești „Dulap Constantin V.” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru